

ВИКОНАВЧИЙ ОРГАН КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
(КИЇВСЬКА МІСЬКА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ)

ДЕПАРТАМЕНТ КУЛЬТУРИ

КОЛЕДЖ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА «КИЇВСЬКА МУНІЦИПАЛЬНА
АКАДЕМІЯ ТАНЦЮ ІМЕНІ СЕРЖА ЛИФАРЯ»

(КМАТ ІМЕНІ СЕРЖА ЛИФАРЯ)

УХВАЛЕНО

Рішенням Вченої ради
Коледжу хореографічного мистецтва
«КМАТ імені Сержа Лифаря»

Протокол 5 від 30.06.2025 р

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Коледжу хореографічного
мистецтва «КМАТ імені Сержа
Лифаря»

Вячеслав КОЛОМІЄЦЬ

30 червня 2025 р.

СЦЕНІЧНА НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА

РОБОЧА ПРОГРАМА

освітнього компонента підготовки бакалавра
IV КУРС

галузі знань 02 "КУЛЬТУРА І МИСТЕЦТВО"

спеціальності 024 "ХОРЕОГРАФІЯ"

Київ – 2025

Обговорено та рекомендовано до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри хореографічних та мистецьких дисциплін (протокол № 7 від 30.06.2025 р.)

Обговорено та рекомендовано до використання в освітньому процесі на засіданні Навчально-методичної ради КМАТ імені Сержа Лифаря (протокол № 3 від 27.06.2025 р.)

Укладач:

Башкірова В. В., викладач кафедри хореографічних та мистецьких дисциплін, викладач вищої категорії Хореографічної школи КМАТ імені Сержа Лифаря.

Викладач:

Головко Н.М., заслужена артистка України, доцент кафедри хореографічних та мистецьких дисциплін, викладач-методист, викладач вищої категорії Коледжу хореографічного мистецтва «КМАТ імені Сержа Лифаря».

Сценічна навчальна практика. Робоча програма освітнього компонента підготовки бакалавра. / укладач: Башкірова В.В. – К.: КМАТ імені Сержа Лифаря, 2025 р. – 30 с.

ЗМІСТ

1.	Опис освітнього компонента	4
2.	Мета та завдання освітнього компонента	5
3.	Програма освітнього компонента	9
4.	Структура освітнього компонента	20
5.	Теми практичних занять	20
6.	Теми для самостійного опрацювання	20
7.	Теми індивідуальних занять	21
8.	Організація проведення практики	21
9.	Методи та форми навчання	22
10.	Методи та форми контролю	23
11.	Оцінювання результатів навчання	25
12.	Методичне забезпечення	26
13.	Рекомендована література	27

1. Опис освітнього компонента.

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Загальна кількість кредитів 1-4 курси – 10 4-й курс – 2 кредити	Галузь знань 02 Культура і мистецтво Спеціальність 024 Хореографія	Цикл практичної підготовки
		Денна форма навчання
Загальна кількість годин – 300 4-й рік навчання – 120	Перший (бакалаврський) рівень	Рік підготовки
		IV-й
		Семестр
		VII-VIII-й
		Практичні
		68
		Самостійна робота
		48
		Індивідуальні заняття
		4
		Вид контролю: залік у VIII семестрі

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

для денної форми навчання – 60% / 40%.

2. Мета та завдання освітнього компонента.

Освітній компонент «Сценічна навчальна практика» направлений на підготовку здобувачів вищої освіти до професійної сценічної діяльності в хореографічному мистецтві.

Метою сценічної навчальної практики є узагальнення і систематизація отриманих студентами практичних навичок та теоретичних знань, набуття вмінь та застосовувати їх на практиці; формування у здобувачів вищої освіти поглибленого володіння школою класичного, народно-сценічного, сучасного танцю; підготувати досвідченого всебічно розвинутого професійного виконавця в процесі опрацювання кращих зразків класичної, народно-сценічної та сучасної хореографії; розвиток творчих здібностей здобувачів освіти; вдосконалення виконавських умінь і навичок, сформованих у процесі вивчення інших фахових дисциплін.

Завдання сценічної навчальної практики – узагальнити та систематизувати теоретичні знання і практичні навички, набуті здобувачами вищої освіти під час вивчення фахових хореографічних дисциплін, шляхом їх безпосереднього застосування у сценічній діяльності; поглибити володіння школою класичного, народно-сценічного та сучасного танцю, удосконалюючи технічну майстерність, координацію, музикальність, виразність і сценічну культуру виконавця; сприяти формуванню професійних виконавських умінь у процесі опрацювання та сценічного втілення кращих зразків класичної, народно-сценічної та сучасної хореографії; розвивати творчі здібності здобувачів освіти, їхню художню уяву, здатність до образного мислення, імпровізації та інтерпретації хореографічного матеріалу; удосконалити навички сценічної взаємодії з партнерами, ансамблевого виконання та адаптації до різних умов сценічного простору; сприяти розвитку здатності до самоаналізу, рефлексії та оцінювання власної виконавської діяльності з метою підвищення рівня професійної підготовки; закріпити виконавські уміння і навички, сформовані у процесі вивчення інших фахових дисциплін, та забезпечити їх інтеграцію у цілісну професійну діяльність майбутнього хореографа.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі ВО повинні:

знати:

- теоретико-методологічні засади провідних хореографічних шкіл: опанування фундаментальних канонів класичної, народно-сценічної та сучасної хореографії;

- виконавську інтерпретацію хореографічної спадщини: опанування змісту та техніко-стилістичних особливостей еталонних зразків класичного, народно-сценічного та сучасного танцю;
- принципи сценічної культури: правила поведінки на сцені, взаємодії з партнерами та ансамблем;
- сценічний простір: особливості адаптації хореографічного тексту до різних умов сцени;
- методи самоаналізу: основи рефлексії та критерії оцінювання власної виконавської діяльності.

вміти:

- володіти високим рівнем виконавської техніки: здатність органічно поєднувати віртуозність рухів, чітку координацію та тонке відчуття музичного матеріалу;
- художня реалізація хореографічного образу: трансформація авторського задуму у виразну сценічну дію за допомогою засобів образної асоціативності;
- імпровізаційно-інтерпретаційна мобільність: вміння творчо переосмислювати танцювальні структури та вільно володіти засобами хореографічної виразності в режимі реального часу;
- професійна сценічна комунікація: здатність до цілісного ансамблевого виконання, технічної взаємодоповнюваності та художньої єдності з партнерами;
- синтез міждисциплінарних знань у виконавській практиці: здатність до комплексної інтеграції теоретичних напрацювань та практичних навичок з усіх фахових дисциплін у цілісну структуру професійної діяльності;
- здатність до професійного самоаналізу та моніторингу власної виконавської діяльності: об'єктивне оцінювання технічних недоліків та розробка стратегії індивідуального професійного вдосконалення.

Опанування освітнім компонентом сприяє формуванню наступних **спеціальних (фахових) компетентностей:**

- SK04. Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної).
- SK07. Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення проблем в сфері професійної діяльності.

- SK08. Здатність сприймати новітні концепції, усвідомлювати багатоманітність сучасних танцювальних практик, необхідність їх осмислення та інтегрування в актуальний контекст з врахуванням вітчизняної та світової культурної спадщини.
- SK14. Здатність забезпечувати високий рівень володіння танцювальними техніками, виконавськими прийомами, застосовувати їх як виражальний засіб.
- SK15. Здатність застосовувати набуті виконавські навички в концертно-сценічній діяльності, підпорядковуючи їх завданням хореографічного проєкту.

Опанування освітнім компонентом сприяє наступним **результатам навчання:**

- PR09. Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
- PR12. Відшуковувати необхідну інформацію, критично аналізувати і творчо переосмислювати її та застосовувати в процесі виробничої діяльності.
- PR13. Розуміти і вміти застосовувати на практиці сучасні стратегії збереження та примноження культурної спадщини у сфері хореографічного мистецтва.
- PR19. Знаходити оптимальні виконавські прийоми для втілення хореографічного образу.
- PR20. Вдосконалювати виконавські навички і прийоми в процесі підготовки та участі у фестивалях і конкурсах.

Здобувачі проходять практику на внутрішніх або зовнішніх базах, відібраних згідно з критеріями освітньої програми. Базами практики є заклади культури та мистецтв з якими Коледж хореографічного мистецтва «Київська муніципальна академія танцю імені Серґа Лифаря» офіційно уклав відповідні угоди, і які можуть забезпечити необхідні умови для виконання програми практики.

Узгодження змісту ОК з програмними результатами навчання та спеціальними компетентностями

Тема	Відповідні СК	Відповідні ПР	Відповідність тематики СК та ПР
Тема 25. Вдосконалення володіння сценічними технологіями та	СК04, СК07, СК08, СК14, СК15	ПР09, ПР12, ПР19, ПР20	Тема спрямована на поглиблення професійного володіння сценічними засобами (простір, світло, реквізит, сценічні умови) та усвідомлення

Тема	Відповідні СК	Відповідні ПР	Відповідність тематики СК та ПР
факторів творчої діяльності виконавця			чинників творчої діяльності виконавця. Формується здатність свідомо застосовувати виконавські прийоми як художній інструмент, аналізувати власну сценічну діяльність і вдосконалювати її у процесі підготовки до виступів. Реалізується через опанування різних стилів, жанрів і виконавських манер, що сприяє розширенню танцювального кругозору та формуванню високої виконавської культури. Тема забезпечує інтеграцію набутих знань про культурну спадщину у власну сценічну практику та розвиток художнього мислення виконавця. Практичне застосування виконавських навичок у реальних сценічних умовах. Формується здатність адаптувати хореографічний матеріал до різних форматів виступів, працювати в умовах публічної відповідальності, удосконалювати техніку та сценічну витривалість під час підготовки до творчих показів. Тема спрямована на розвиток особистісної сценічної мови виконавця, формування артистизму, індивідуального стилю та здатності до самостійного художнього осмислення хореографічного матеріалу. Забезпечується усвідомлене поєднання техніки та образності у сценічному виконанні. Акцент робиться на досягненні високого рівня технічної досконалості, точності, координації та виразності руху. Тема відображає завершальний рівень формування виконавських умінь, необхідних для концертно-сценічної діяльності та участі у конкурсах і фестивалях. Завершальний етап практики, що передбачає узагальнення та художню інтерпретацію набутих виконавських умінь. Здобувач освіти демонструє цілісність професійної підготовки, здатність до самостійного сценічного
Тема 26. Збагачення танцювального досвіду та виховання танцювальної культури	СК04, СК07, СК08, СК14	ПР09, ПР12, ПР13, ПР19	
Тема 27. Участь у різних сценічних виступах та підготовка до творчого показу	СК07, СК08, СК14, СК15	ПР12, ПР19, ПР20	
Тема 28. Сценічна виразність – артистизм, індивідуальність, самостійність виконавського мислення	СК04, СК07, СК14, СК15	ПР09, ПР19, ПР20	
Тема 29. Віртуозність виконавської техніки	СК14, СК15	ПР19, ПР20	
Тема 30. Інтерпретація набутого рівня виконавської майстерності	СК04, СК07, СК14, СК15	ПР09, ПР12, ПР19, ПР20	

Тема	Відповідні СК	Відповідні ПР	Відповідність тематики СК та ПР
			мислення, відповідальність за художній результат і готовність до професійної діяльності.

Пояснення: Сценічна практика 4 курсу є підсумковим етапом формування виконавської майстерності здобувачів освіти. У межах цього етапу відбувається інтеграція технічних, художніх і сценічних умінь, набутих упродовж попередніх років навчання, та їх реалізація в умовах реальної концертно-сценічної діяльності.

Зміст тем спрямований на:

- досягнення високого рівня технічної та художньої досконалості;
- розвиток індивідуального виконавського стилю й артистизму;
- формування здатності до самостійної інтерпретації хореографічного твору;
- підготовку здобувачів освіти до професійної діяльності у сфері сценічного виконавства.

Завершальна тема практики фіксує готовність майбутнього фахівця до повноцінної концертно-сценічної роботи та слугує узагальненим показником сформованості відповідних спеціальних компетентностей і програмних результатів навчання.

3. Програма освітнього компонента.

Розділ 7. ВДОСКОНАЛЕННЯ НАВИЧОК СЦЕНІЧНОЇ ПОВЕДІНКИ

Тема 25. Вдосконалення володіння сценічними технологіями та факторів творчої діяльності виконавця.

Розвиток технічних, емоційних і психологічних умінь, необхідних для ефективної творчої самореалізації на сцені, засобами класичного та народно-сценічного танцю.

Техніка володіння тілом та майстерність перевтілення, як спосіб створювати художній образ через внутрішню і зовнішню дію.

Вивчення зразків класичної хореографії на прикладі фрагментів з балету «Пахіта», «Сильвія».

Вивчення молдавського народного танцю, як прикладу поєднання техніки та емоційної виразності.

Практичне заняття:

Мета: розвиток фізичних здібностей та емоційної складової для сценічного виконання танцювальних номерів, удосконалення хореографічної лексики для сценічного показу.

Завдання:

1. Розвивати техніку виконання хореографічного матеріалу.
2. Удосконалювати практичні навички для подальшого використання в танцювальних номерах.
3. Розвивати акторську майстерність для виконання різноманітних танців.

Індивідуальне заняття:

Мета: поглибити розвиток творчої діяльності для досягнення високого рівня сценічної виразності й професійної майстерності.

Завдання:

1. Удосконалити сценічну культуру та поведінку виконавця.
2. Розвивати образне мислення, емоційну виразність.
3. Робота над цілісністю сценічного образу й індивідуального стилю виконання.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацювати рекомендовану літературу.
2. Працювати над технікою виконання хореографічного матеріалу.
3. Розвивати акторські здібності засобами виконання танцювальних номерів.

Рекомендована література:

1. Башкірова В.В., Нестеров О.М., Федь В.В. Міждисциплінарний підхід до вивчення класичного та народно-сценічного танцю у сучасному мистецькому просторі./ «Актуальні питання гуманітарних наук». - друкується. https://drive.google.com/file/d/1k_-Wlx_CUtZQh-blHvavyHD5kFIU9H_F/view?usp=sharing
2. Васірук С.О. Класичний танець: навчально- методичний посібник/ С.О. Васірук.- Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2009. - 260с. <http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/3801>
3. Головка Н. Сабодаш В., Афанасьєв С., Акторська майстерність у сценічному народному танці: між традицією, імпровізацією та цифровими технологіями. Науковий збірник «Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка» – Дрогобич, 2025. – № 88 том 2. – с 121-126. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/88-2-18>

4. Гуменюк А. І. Народне хореографічне мистецтво України. Київ : Видавництво АНУРСР, 1963. – 235 с.
5. Дуетно-сценічний танець. Методичні вказівки для викладачів та студентів спеціалізації хореографічне мистецтво. / Состав. В.В. Пуйова, В. М. Пуйов. – Рівне: РДІК, 1994. – 46 с. <https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/Duetno-stsenichnyy-tanets-METODYCH.-roekomendatsii.pdf>
6. Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі: зб. матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції, Київ, 20–21 травня 2020 р. Київ: НАКККиМ, 2020. 216 с. PDF

Тема 26. Збагачення танцювального досвіду та виховання танцювальної культури.

Виконання різних хореографічних творів для покращення сценічного досвіду на матеріалі класичного та народно-сценічного танцю.

Вивчення варіацій та фрагментів класичної хореографії: варіація з балету «Донька Фараона», фрагменти з балету «Дон Кіхот».

Вивчення української народно-сценічної хореографії на прикладі хореографічної картини «Про що верба плаче» (хореографія П.Вірського), як джерела танцювальної культури та національної свідомості.

Практичне заняття:

Мета: оволодіння хореографічною лексикою на матеріалі класичного та народно-сценічного танцю, а також виконання різних танців для збагачення танцювального досвіду та покращення виконавської майстерності.

Завдання:

1. Опанувати хореографічну лексику класичного танцю.
2. Вивчити танцювальний матеріал на прикладі української народно-сценічної хореографії.
3. Поповнити хореографічні навички, здібності та культуру, засобами виконання танцювальних номерів.

Індивідуальне заняття:

Мета: збагачення індивідуального танцювального досвіду та формування високого рівня танцювальної культури.

Завдання:

1. Сформувати свідоме, осмислене виконання танцювального матеріалу.
2. Індивідуальна корекція технічних та художніх недоліків.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацювати рекомендовану літературу.
2. Оволодіти технічними елементами номерів класичної хореографії.
3. Опрацювати техніку виконання українського танцю на основі української хореографії.

Рекомендована література:

1. Бернадська Д. П. Феномен синтезу мистецтв у сучасній українській сценічній хореографії: дис. канд. мистецтвознавства. Київ : КНУКіМ, 2005. – 177 с.
2. Васірук С.О. Класичний танець: навчально- методичний посібник/ С.О. Васірук.- Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2009. - 260с.
<http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/3801>
3. Головка Н., Головка О., Іщенко Л., Трансформація акторської майстерності в українському народному танці. Науковий збірник «Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка» – Дрогобич, 2025. – № 87 том 1. – с 193-199. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/87-1-27>
4. Головка Н., Головка О., Гончаренко І., Розвиток професійних навичок учнів через синтез народного та класичного танцю. Науковий збірник «Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка» – Дрогобич, 2025. – № 87 том 1. – с 134-144. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/87-1-18>
5. Гуменюк А. І. Народне хореографічне мистецтво України. Київ : Видавництво АНУРСР, 1963. – 235 с.
6. Дуетно-сценічний танець. Методичні вказівки для викладачів та студентів спеціалізації хореографічне мистецтво. / Состав. В.В. Пуйова, В. М. Пуйов. – Рівне: РДІК, 1994. – 46 с. <https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/Duetno-stsenichnyy-tanets-METODYCH.-roekomendatsii.pdf>
7. Значення рук у класичному танці : метод. рек. / укл. Т. Л. Ахекян. Київ, 2001. 22 с.

8. Культурні домінанти ХХІ століття: мистецька освіта : зб. матер. Всеукр. наук.-практ. конф. / упор. С. В. Шалапа. Київ, 30 вересня 2022 р. Київ : НАКККиМ, 2022. 226 с. PDF
9. Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі : матер. VIII Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 01–02 червня 2023 р.). Київ : НАКККиМ, 2023. 219 с. PDF

Тема 27. Участь в різних сценічних виступах та підготовка до творчого показу.

Робота над виконавською майстерністю репертуару класичного танцю. Фрагменти з балетів «Кармен», «Дон Кіхот», «Донька Розбійника».

Удосконалення техніки виконання народно-сценічного танцю на прикладі шотландського танцю «Хайланд» (хореографія МакМіллана.).

Підготовка до концертних виступів.

Практичне заняття:

Мета: напрацювати техніку та майстерність виконання танцювальних номерів класичного та народно-сценічного танцю, оволодіти репертуаром для подальшої участі в сценічних виступах та концертних показах.

Завдання:

1. Вивчити репертуар класичного та народно-сценічного танцю.
2. Оволодіти технікою виконання танцювальних номерів класичної та народної хореографії.
3. Підготовка до концертних виступів.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацювати літературу даної теми.
2. Ознайомитись з репертуаром класичної та народно-сценічної хореографії.
3. Працювати над покращенням виконавської майстерності.

Рекомендована література:

1. Бернадська Д. П. Феномен синтезу мистецтв у сучасній українській сценічній хореографії: дис. канд. мистецтвознавства. Київ : КНУКиМ, 2005. – 177 с.

2. Васірук С.О. Класичний танець: навчально- методичний посібник/ С.О. Васірук.- Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2009. - 260с.
<http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/3801>
3. Головка Н., Головка О., Гончаренко І., Розвиток професійних навичок учнів через синтез народного та класичного танцю. Науковий збірник «Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка» – Дрогобич, 2025. – № 87 том 1. – с 134-144. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/87-1-18>
4. Гуменюк А. І. Народне хореографічне мистецтво України. Київ : Видавництво АНУРСР, 1963. – 235 с.
5. Дуетно-сценічний танець. Методичні вказівки для викладачів та студентів спеціалізації хореографічне мистецтво. / Состав. В.В. Пуйова, В. М. Пуйов. – Рівне: РДІК, 1994. – 46 с. <https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/Duetno-stsenichnyy-tanets-METODYCH.-roekomendatsii.pdf>
6. Онищенко О. А. Акробатика. Посібник для викладачів середніх шкіл і громадських тренерів. – Київ: Здоров'я, 1966. – 92 с.
7. Похиленко В. Танець між небом і землею / В. Похиленко. — Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2012. — 351 с.
8. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – 2-е вид. – Київ: Альтерпрес, 2007. – 324 с.

Розділ 8. ПРОФЕСІЙНЕ ВИКОНАННЯ ХОРЕОГРАФІЧНИХ ТВОРІВ

Тема 28. Сценічна виразність – артистизм, індивідуальність, самостійність виконавського мислення.

Вивчення репертуару класичного та народно-сценічного танцю, які допомагають розвивати артистизм та акторську майстерність.

Робота над фрагментами класичної хореографії на прикладі балету «Who cares?» (музика Гершвіна, хореографія Баланчина).

Опанування виконавської майстерності танців народної хореографії на прикладі словацького танцю «Біля льону» (хореографія Ш. Носаля).

Практичне заняття:

Мета: розвиток акторської майстерності та артистизму під час виконання хореографічних номерів класичного та народно-сценічного танцю.

Завдання:

1. Вивчити хореографічну лексику з репертуару класичної хореографії.
2. Опанувати репертуар народно-сценічного танцю.
3. Розвивати сценічну виразність та акторську майстерність.

Індивідуальне заняття:

Мета: виявлення й поглиблення індивідуальної манери виконання, формування здатності до самостійного художнього осмислення танцювального матеріалу;

Завдання:

1. Ініціативність у виборі виразних засобів.
2. Робота з внутрішнім станом і сценічною увагою.
3. Самостійно аналізувати і коригувати виконання.

Завдання для самостійної роботи:

1. Ознайомитись з подібними танцювальними композиціями до вивченого репертуару.
2. Опанувати технічні особливості виконання хореографічної лексики запропонованого репертуару.
3. Працювати над покращенням виразності рухів, емоційності виконання та акторської майстерності.

Рекомендована література:

1. Васірук С.О. Класичний танець: навчально- методичний посібник/ С.О. Васірук.- Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2009. - 260с.
<http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/3801>
2. Гуменюк А. І. Народне хореографічне мистецтво України. Київ : Видавництво АНУРСР, 1963. – 235 с.
3. Дуетно-сценічний танець. Методичні вказівки для викладачів та студентів спеціалізації хореографічне мистецтво. / Состав. В.В. Пуйова, В. М. Пуйов. – Рівне: РДІК, 1994. – 46 с. <https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/Duetno-stsenichnyy-tanets-METODYCH.-roekomendatsii.pdf>
4. Значення рук у класичному танці : метод. рек. / укл. Т. Л. Ахеян. Київ, 2001. 22 с.
5. Похиленко В. Танець між небом і землею / В. Похиленко. — Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2012. — 351 с.

6. Проблеми мистецької освіти та виконавства: збірник науково-методичних статей / за ред. Ю. Ф. Дворника та О. В. Коваль. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2023. Вип. 13. 253 с.
7. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – 2-е вид. – Київ: Альтерпрес, 2007. – 324 с.
8. Susan Au. Ballet and Modern Dance. - Thames and Hudson, 2012. – 232 с.
9. Joyce Morgenroth. Speaking of Dance: Twelve Contemporary Choreographers on Their Craft. - Taylor & Francis, 2004. – 330 с.

Тема 29. Віртуозність виконавської техніки.

Розвиток віртуозного виконання, засобами вивчення елементів підвищеної складності класичного та народно-сценічного танцю.

Вивчення репертуару класичного танцю. Хореографічна композиція «Вночі» на музику Шопена, фрагменти з балету «Дон Кіхот» (циганський танець, танець трьох іспанок).

Вивчення хореографічної лексики на основі іспанських народних танців, як прикладу поєднання манери виконання з технічними елементами. «Тангос», хореографія Б. Пердигера.

Практичне заняття:

Мета: покращення та удосконалення віртуозного виконання хореографічного матеріалу, засобами вивчення репертуару класичного та народно-сценічного танцю.

Завдання:

1. Вивчення репертуару класичного та народно-сценічного танцю.
2. Удосконалення виконавської майстерності танцювальних номерів.
3. Розвиток елементів підвищеної складності для подальшого удосконалення віртуозності виконання.

Індивідуальне заняття:

Мета: удосконалення віртуозності виконавської техніки, як показника високого професійного рівня.

Завдання:

1. Відпрацювання складних елементів і комбінацій.
2. Розвиток координації, сили, витривалості та швидкості.
3. Сформулювати стабільність технічного виконання.

Завдання для самостійної роботи:

1. Ознайомитись з новим репертуаром класичного та народно-сценічного танцю.
2. Відпрацювання технічних елементів та виконавської майстерності.
3. Опанування елементів підвищеної складності для покращення віртуозності виконання.

Рекомендована література:

1. Васірук С.О. Класичний танець: навчально- методичний посібник/ С.О. Васірук.- Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2009. - 260с.
<http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/3801>
2. Дуетно-сценічний танець. Методичні вказівки для викладачів та студентів спеціалізації хореографічне мистецтво. / Состав. В.В. Пуйова, В. М. Пуйов. – Рівне: РДІК, 1994. – 46 с. <https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/Duetno-stsenichnyy-tanets-METODYCH.-roekomendatsii.pdf>
3. Культурні домінанти ХХІ століття: мистецька освіта : зб. матер. Всеукр. наук.-практ. конф. / упор. С. В. Шалапа. Київ, 30 вересня 2022 р. Київ : НАКККіМ, 2022. 226 с. PDF
4. Морозов А. До проблеми вивчення чоловічих віртуозних рухів в українському народно-сценічному танці. Мистецтвознавчі записки. 2014. Вип. 26. С. 309–316.
5. Морозов А. І. Витоки чоловічого віртуозного виконавства в українському народному танці. Хореографічні мистецькі, педагогічні та наукові школи України та світу : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практич. конф., м. Київ, 21 квітня 2018 р. Київ : КНУКіМ, 2018. С. 44–47.
6. Морозов А. І. Віртуозні рухи як феномен народного хореографічного мистецтва. Молодий вчений. 2017. № 8 (48). С. 60–63.
7. Морозов А. І. Віртуозність у хореографічному мистецтві як наукова проблема. Хореографічна освіта і мистецтво України в контексті європейських та світових тенденцій : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практич. конф., м. Київ, 21–22 квітня 2017 р. Київ : КНУКіМ, 2017. С. 45–47.
8. Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі: зб. матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції, Київ, 20–21 травня 2020 р. Київ: НАКККіМ, 2020. 216 с. PDF

Тема 30. Інтерпретація набутого рівня виконавської майстерності.

Вивчення нового репертуару класичного та народно-сценічного танцю.

Розвиток індивідуальних особливостей виконання хореографічної лексики.

Пошуки нових засобів відтворення техніки виконання хореографічних номерів.

Удосконалення акторської майстерності та художнього образу.

Практичне заняття:

Мета: розвиток власного творчого бачення через призму професійних умінь і навичок, які забезпечують високохудожнє, технічно досконале та емоційно насичене виконання танцю.

Завдання:

1. Опанування нового репертуарного матеріалу на основі варіацій та фрагментів класичної хореографії.
2. Вивчення хореографічних творів на основі народно-сценічного танцю.
3. Розвиток власної манери та стилю виконання хореографічних постановок.
4. Підготовка до сценічних виступів та концертів.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацювати літературу даної теми.
2. Ознайомитись з новим репертуаром класичного та народно-сценічного танцю.
3. Розвивати власні особливості виконання хореографічної лексики.
4. Підготовка до сценічного показу концертних номерів.

Рекомендована література:

1. Бернадська Д. П. Феномен синтезу мистецтв у сучасній українській сценічній хореографії: дис. канд. мистецтвознавства. Київ : КНУКіМ, 2005. – 177 с.
2. Башкірова В.В., Нестеров О.М., Федь В.В. Міждисциплінарний підхід до вивчення класичного та народно-сценічного танцю у сучасному мистецькому просторі./ «Актуальні питання гуманітарних наук». - друкується. https://drive.google.com/file/d/1k_-Wlx_CUtZQh-blHvavyHD5kFlU9H_F/view?usp=sharing

3. Васірук С.О. Класичний танець: навчально- методичний посібник/ С.О. Васірук.- Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2009. - 260с.
<http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/3801>
4. Гуменюк А. І. Народне хореографічне мистецтво України. Київ : Видавництво АНУРСР, 1963. – 235 с.
5. Дуетно-сценічний танець. Методичні вказівки для викладачів та студентів спеціалізації хореографічне мистецтво. / Состав. В.В. Пуйова, В. М. Пуйов. – Рівне: РДІК, 1994. – 46 с. <https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/Duetno-stsenichnyu-tanets-METODYCH.-roekomendatsii.pdf>
6. Значення рук у класичному танці : метод. рек. / укл. Т. Л. Ахекян. Київ, 2001. 22 с.
7. Морозов А. І. Віртуозні рухи як феномен народного хореографічного мистецтва. Молодий вчений. 2017. № 8 (48). С. 60–63.
8. Морозов А. І. Віртуозність у хореографічному мистецтві як наукова проблема. Хореографічна освіта і мистецтво України в контексті європейських та світових тенденцій : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практич. конф., м. Київ, 21–22 квітня 2017 р. Київ : КНУКіМ, 2017. С. 45–47.
9. Онищенко О. А. Акробатика. Посібник для викладачів середніх шкіл і громадських тренерів. – Київ: Здоров'я, 1966. – 92 с.
- 10.Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – 2-е вид. – Київ: Альтерпрес, 2007. – 324 с.
- 11.Susan Au. Ballet and Modern Dance. - Thames and Hudson, 2012. – 232 с.
- 12.Джойс Моргенрот. Speaking of Dance: Twelve Contemporary Choreographers on Their Craft. - Taylor & Francis, 2004. – 330 с.

4. Структура освітнього компонента.

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		Лек.	Пр.	Сем.	Інд.	СРС
1	2	3	4	5	6	7
Розділ 7. ВДОСКОНАЛЕННЯ НАВИЧОК СЦЕНІЧНОЇ ПОВЕДІНКИ						
Тема 25. Вдосконалення володіння сценічними технологіями та факторів творчої діяльності виконавця.	20		11		1	8
Тема 26. Збагачення танцювального досвіду та виховання танцювальної культури.	21		12		1	8
Тема 27. Участь в різних сценічних виступах та підготовка до творчого показу.	19		11			8
Усього годин за розділом 7	60		34		2	24
Розділ 8. ПРОФЕСІЙНЕ ВИКОНАННЯ ХОРЕОГРАФІЧНИХ ТВОРІВ						
Тема 28. Сценічна виразність – артистизм, індивідуальність, самостійність виконавського мислення.	20		11		1	8
Тема 29. Віртуозність виконавської техніки.	21		12		1	8
Тема 30. Інтерпретація набутого рівня виконавської майстерності.	19		11			8
Усього годин за розділом 8	60		34		2	24
Разом	120		68		4	48

5. Теми практичних занять.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
25.	Вдосконалення володіння сценічними технологіями та факторів творчої діяльності виконавця.	11
26.	Збагачення танцювального досвіду та виховання танцювальної культури.	12
27.	Участь в різних сценічних виступах та підготовка до творчого показу.	11
28.	Сценічна виразність – артистизм, індивідуальність, самостійність виконавського мислення.	11
29.	Віртуозність виконавської техніки.	12
30.	Інтерпретація набутого рівня виконавської майстерності.	11
	Разом	68

6. Теми для самостійного опрацювання.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
25.	Вдосконалення володіння сценічними технологіями та	8

	факторів творчої діяльності виконавця.	
26.	Збагачення танцювального досвіду та виховання танцювальної культури.	8
27.	Участь в різних сценічних виступах та підготовка до творчого показу.	8
28.	Сценічна виразність – артистизм, індивідуальність, самостійність виконавського мислення.	8
29.	Віртуозність виконавської техніки.	8
30.	Інтерпретація набутого рівня виконавської майстерності.	8
	Разом	48

7. Теми індивідуальних занять.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
25.	Вдосконалення володіння сценічними технологіями та факторів творчої діяльності виконавця.	1
26.	Збагачення танцювального досвіду та виховання танцювальної культури.	1
28.	Сценічна виразність – артистизм, індивідуальність, самостійність виконавського мислення.	1
29.	Віртуозність виконавської техніки.	1
	Разом	4

8. Організація проведення практики.

Відповідно до навчального плану, сценічна навчальна практика триває 4 роки (300 годин). Для забезпечення безпечного та змістовного освітнього процесу проводиться вступна конференція. Вона поєднує нормативні вимоги (безпека життєдіяльності) з конкретизацією художньо-виконавських цілей. Це забезпечує здобувачам чітке розуміння векторів творчого пошуку та змісту майбутньої сценічної практики.

Базами сценічної навчальної практики є:

1. Національний академічний театр опери та балету України імені Тараса Шевченка.
2. Київський муніципальний академічний театр опери і балету для дітей та юнацтва (Київська опера).

3. Театрально-філармонічний центр «Натхнення» структурний підрозділ Коледжу хореографічного мистецтва «Київська муніципальна академія танцю імені Сержа Лифаря».

Публічні виступи на заходах Академії слугують платформою для експертного оцінювання виступів здобувачів під час звітних концертів та загальноакадемічних заходів. За результатами навчального року керівник курсу формує підсумковий звіт про сценічно-виконавську діяльність, який є документальним підтвердженням опанування програмних вимог та досягнутого рівня професійних компетентностей.

9. Методи та форми навчання.

Сценічна навчальна практика є специфічним освітнім компонентом, де теоретичні знання трансформуються у виконавську майстерність. Методи навчання тут спрямовані на перехід від «навчального класу» до «сценічного простору».

Методи навчання спрямовані на формування та вдосконалення виконавської майстерності шляхом безпосередньої роботи з рухом, образом і сценічною дією.

1. Словесні методи

- пояснення та коментар (розкриття технічних особливостей руху, його художнього змісту, виконавських завдань);
- аналіз та обговорення (усний розбір виконання після репетиції або перегляду відеозаписів);
- образні порівняння та асоціації (використання метафор для досягнення потрібної пластики та виразності руху).

2. Наочні методи

- особистий показ викладача або провідного виконавця;
- відеоаналіз зразків хореографічної спадщини та власних репетиційних записів;
- візуальний самоконтроль під час роботи перед дзеркалом.

3. Практичні методи

- метод багаторазового повторення для формування м'язової пам'яті;
- метод ускладнення та варіативності рухового матеріалу;
- творчі завдання й елементи імпровізації в межах заданого образу або стилю.

Форми навчання визначають **організацію навчального процесу**, у межах якої застосовуються зазначені методи.

1. Практичні заняття

Основна форма навчання, у межах якої відбувається засвоєння та відпрацювання танцювальної техніки, сценічної поведінки й виконавських прийомів.

2. Групові репетиції

Форма навчання, спрямована на відпрацювання ансамблевої злагодженості, взаємодії між виконавцями та просторових малюнків танцю.

3. Індивідуальна робота (індивідуальні заняття)

Форма навчання, що передбачає корекцію персональних технічних недоліків, роботу над сольними партіями та розвиток індивідуальної пластики.

4. Сценічні репетиції (прогони)

Форма навчання, яка здійснюється безпосередньо у сценічному просторі з урахуванням музики, світла, костюмів і реквізиту.

5. Навчальні покази та перегляди

Форма навчання, що передбачає демонстрацію хореографічних номерів або їх фрагментів з подальшим професійним аналізом виконання.

5. Майстер-класи

Форма навчання, спрямована на ознайомлення з різними виконавськими школами, стилями та авторськими методиками хореографічного мистецтва.

6. Самостійна репетиційна робота здобувачів освіти

Форма навчання, що полягає у самостійному відпрацюванні рухового матеріалу з подальшим коригуванням під час занять.

Підсумкове методичне уточнення: у сценічній навчальній практиці **методи** відповідають на питання *«як навчаємо»*, а **форми** — *«у якій організації відбувається навчання»*. Таке розмежування забезпечує логічну, нормативно коректну структуру освітнього компонента.

10. Методи та форми контролю.

Перевірка результатів навчання та моніторинг успішності реалізуються відповідно до регламенту навчально-методичної карти освітнього компонента.

Контроль у сценічній навчальній практиці дозволяє оцінити як технічний прогрес, так і артистичний ріст здобувача освіти.

Види контролю:

- 1. Поточний контроль:** здійснюється на кожному занятті через педагогічне спостереження за якістю виконання танцювальних

елементів. Безперервний процес зворотного зв'язку між викладачем та здобувачем освіти. Його мета – вчасно помітити помилку, скоригувати її та мотивувати виконавця до росту ще до моменту фінального виступу. Використовуються такі методи, як миттєва корекція (виправлення помилок безпосередньо під час репетиції), відео-рефлексія (здобувач самостійно позначає моменти, які потребують доопрацювання), творче портфоліо (збір відеозаписів «до» та «після», що дозволяє побачити динаміку розвитку за весь період практики). Викладач виступає в ролі ментора та фасилітатора, тобто створити безпечне середовище, де помилка сприймається як необхідний етап навчання, а не як катастрофа.

2. Інструменти оцінювання:

- **Проміжний контроль** – виступ на концерті, участь у фестивалі чи конкурсі, де оцінюється завершений сценічний образ. Наприкінці кожного навчального року викладач оформлює звіт, що містить розгорнуту оцінку виконавської майстерності (чистоти техніки, координації) та індивідуального артистичного зростання у процесі втілення сценічних образів.
- **Підсумковий контроль** – передбачає практичний залік у 8 семестрі. Здобувачі освіти мають продемонструвати практичні навички, набуті протягом вивчення репертуару класичного та народно-сценічного танцю.

Вимоги до сценічної практики включають технічну майстерність (виворотність, гнучкість, координація, витривалість), виконавську майстерність (пластичність, емоційність, виразність), артистизм, а також організаційні аспекти (робота в колективі, знання основ хореографії).

Основні вимоги до складання заліку:

1. Класична основа: основа будь-якої техніки танцю, що передбачає виворотність ніг, стійкість, координацію та витривалість.
2. Розвиток специфічних навичок залежно від стилю: стрибок, обертання, гнучкість та інші.
1. Артистизм: здатність передати емоції та характер через рухи, що робить виступ живим та виразним.
2. Емоційна насиченість: передача емоцій, настрою та почуттів, що робить танець зрозумілим для глядача.
3. Синхронність: виконання рухів у синхроні з іншими учасниками (для групових танців).
4. Організаційні вимоги: взаємодія в колективі, розуміти та підтримувати партнерів по сцені.

Практичний показ оцінює рівень сформованості практичних компетентностей здобувачів освіти та їхню готовність ефективно застосовувати набуті знання та вміння в сценічній та концертній діяльності.

Навчально-методична карта освітнього компонента

Всього: практичні 68 год., індивідуальні 4 год., самостійна робота 48 год.,
форма контролю – підсумковий контроль – залік

Розділ 7. ВДОСКОНАЛЕННЯ НАВИЧОК СЦЕНІЧНОЇ ПОВЕДІНКИ			Накопичені бали впродовж вивчення ОК (IV курс)
	Теми 25-27	Всього балів	
Відвідування практичних занять	9	15	30
Виконання самостійної роботи	6		
Розділ 8. ПРОФЕСІЙНЕ ВИКОНАННЯ ХОРЕОГРАФІЧНИХ ТВОРІВ			
	Теми 28-30	Всього балів	
Відвідування практичних занять	9	15	
Виконання самостійної роботи	6		

Підсумковий контроль

Накопичені бали впродовж вивчення ОК				Практичний залік	Разом (підсумкова оцінка - ПО)
I курс	II курс	III курс	IV курс		
10	10	10	30		
60				40	100

11. Оцінювання результатів навчання.

Узагальнені критерії оцінювання практичних ОК			
Сума балів за всі види навчальної діяльності	За шкалою ECTS	За національною системою	Характеристика знань, умінь і навичок здобувача освіти
90 - 100	A	відмінно	Здобувач освіти виявляє високий рівень виконавської

			майстерності , повне розуміння технічних, методичних та художньо-образних аспектів. Виконує завдання у повному обсязі , творчо , технічно досконало і сценічно переконливо , демонструє глибоку самостійність і ініціативність.
82-89	B	дуже добре	Демонструє стійкі знання і навички , впевнено володіє матеріалом, має виразне сценічне мислення , у роботі проявляє дисциплінованість і креативність. Можливі незначні неточності у технічному виконанні або композиційних деталях , які не впливають на загальну якість.
74-81	C	добре	Здобувач має достатні технічні навички та знання , виконує завдання самостійно, але не завжди досягає високого художнього рівня. Виявляє розуміння суті навчальних завдань , проте потребує подальшого вдосконалення координації, динаміки чи виразності.
64-73	D	задовільно	Продемонстровано середній рівень підготовки , знання фрагментарні. Виконання завдань технічно і художньо обмежене, спостерігаються помилки у ритміці, координації або виразності , але є потенціал до виправлення.
60-63	E	достатньо	Здобувач володіє лише базовими навичками , виконує елементи на мінімально прийнятному рівні, без цілісності руху чи художнього

			осмислення. Потребує постійного контролю викладача.
35-59	FX	незадовільно (з можливістю повторного складання)	Здобувач не досягає базового рівня виконання , не дотримується методичних вимог, має значні технічні або координаційні помилки, але потенційно здатен до виправлення після додаткової роботи.
0-34	F	незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням)	Здобувач не володіє необхідними знаннями і навичками , не здатен виконати навчальні завдання, відсутня сценічна зібраність, технічна підготовка та розуміння змісту діяльності.

12. Методичне забезпечення.

- Навчально-методичний супровід:
 - робоча навчальна програма (тематичне планування та часовий регламент);
 - методичний супровід та завдання за формами організації навчання;
 - бібліографічний опис навчальних посібників та підручників.
- Діагностичний інструментарій та оцінювання:
 - критерії оцінювання: сукупність показників виконавської майстерності (технічна точність, стійкість, чистота ліній), ритмічної відповідності та художньої виразності;
 - методи та формати контролю результатів.
- Вебресурси та цифрова дидактика:
 - освітня платформа Moodle;
 - репозиторій Коледжу <https://rep.dance-academy.kyiv.ua>

13. Рекомендована література.

- Бернадська Д. П. Феномен синтезу мистецтв у сучасній українській сценічній хореографії: дис. канд. мистецтвознавства. Київ : КНУКіМ, 2005. – 177 с.
- Васірук С.О. Класичний танець: навчально- методичний посібник/ С.О. Васірук.- Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет

- імені Василя Стефаника, 2009. - 260с.
<http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/3801>
3. Гуменюк А. І. Народне хореографічне мистецтво України. Київ : Видавництво АНУРСР, 1963. – 235 с.
 4. Дуетно-сценічний танець. Методичні вказівки для викладачів та студентів спеціалізації хореографічне мистецтво. / Состав. В.В. Пуйова, В. М. Пуйов. – Рівне: РДІК, 1994. – 46 с. <https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/Duetno-stsenichnyu-tanets-METODYCH.-roekomendatsii.pdf>
 5. Значення рук у класичному танці : метод. рек. / укл. Т. Л. Ахекян. Київ, 2001. 22 с.
 6. Культурні домінанти ХХІ століття: мистецька освіта : зб. матер. Всеукр. наук.-практ. конф. / упор. С. В. Шалапа. Київ, 30 вересня 2022 р. Київ : НАКККіМ, 2022. 226 с. PDF
 7. Морозов А. До проблеми вивчення чоловічих віртуозних рухів в українському народно-сценічному танці. Мистецтвознавчі записки. 2014. Вип. 26. С. 309–316.
 8. Морозов А. І. Витоки чоловічого віртуозного виконавства в українському народному танці. Хореографічні мистецькі, педагогічні та наукові школи України та світу : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практич. конф., м. Київ, 21 квітня 2018 р. Київ : КНУКіМ, 2018. С. 44–47.
 9. Морозов А. І. Віртуозні рухи як феномен народного хореографічного мистецтва. Молодий вчений. 2017. № 8 (48). С. 60–63.
 10. Морозов А. І. Віртуозність у хореографічному мистецтві як наукова проблема. Хореографічна освіта і мистецтво України в контексті європейських та світових тенденцій : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практич. конф., м. Київ, 21–22 квітня 2017 р. Київ : КНУКіМ, 2017. С. 45–47.
 11. Онищенко О. А. Акробатика. Посібник для викладачів середніх шкіл і громадських тренерів. – Київ: Здоров'я, 1966. – 92 с.
 12. Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі: зб. матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції, Київ, 20–21 травня 2020 р. Київ: НАКККіМ, 2020. 216 с. PDF
 13. Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі : матер. VIII Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 01–02 червня 2023 р.). Київ : НАКККіМ, 2023. 219 с. PDF

14. Похиленко В. Танець між небом і землею / В. Похиленко. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2012. — 351 с.
15. Проблеми мистецької освіти та виконавства: збірник науково-методичних статей / за ред. Ю. Ф. Дворника та О. В. Коваль. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2023. Вип. 13. 253 с.
16. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – 2-е вид. – Київ: Альтерпрес, 2007. – 324 с.
17. Susan Au. Ballet and Modern Dance. - Thames and Hudson, 2012. – 232 с.
18. Joyce Morgenroth. Speaking of Dance: Twelve Contemporary Choreographers on Their Craft. - Taylor & Francis, 2004. – 330 с.

Авторські публікації у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України та до наукометричних баз:

1. Головка Н., Головка О., Іщенко Л., Трансформація акторської майстерності в українському народному танці. Науковий збірник «Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка» – Дрогобич, 2025. – № 87 том 1. – с 193-199. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/87-1-27>
2. Головка Н., Головка О., Гончаренко І., Розвиток професійних навичок учнів через синтез народного та класичного танцю. Науковий збірник «Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка» – Дрогобич, 2025. – № 87 том 1. – с 134-144. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/87-1-18>
3. Головка Н. Сабодаш В., Афанасьєв С., Акторська майстерність у сценічному народному танці: між традицією, імпровізацією та цифровими технологіями. Науковий збірник «Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка» – Дрогобич, 2025. – № 88 том 2. – с 121-126. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/88-2-18>
4. Головка Н., Іщенко Л., Головка О. Роль гриму у створенні художнього образу в українському народному танці. Науковий збірник «Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного

- університету імені Івана Франка» – Дрогобич, 2025. – № 90 том 1. – с 119-125. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/90-1-17>
5. Башкірова В.В., Нежива С.М. Фактори ризику травматизму в хореографії. Науковий журнал «Танцювальні студії» – Київ, 2023. – Том 6 № 1. – с 88-95. <http://dancestudios.knukim.edu.ua/issue/view/16899>
 6. Башкірова В.В., Нежива С.М. Психологічний аспект охорони праці в хореографії: стрес і творчість. Науковий збірник «Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка» – Дрогобич, 2024. – № 79 том 1. – с 55 – 60. <https://doi.org/10.24919/2308-4863/79-1-8>
 7. Башкірова В.В., Нестеров О.М., Федь В.В. Міждисциплінарний підхід до вивчення класичного та народно-сценічного танцю у сучасному мистецькому просторі./ «Актуальні питання гуманітарних наук». - друкується. https://drive.google.com/file/d/1k_-Wlx_CUtZQh-blHvavyHD5kFlU9H_F/view?usp=sharing